

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שני ט' בטבת תשע"ו

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

גיטין - ח'

1. עציץ נקוב המונח על גבי יתדות, האם מחויב במעשר?
 - א. ר' זירא - באנו למחלוקת בענין הגדל בספינה שאינה גוששת - לרבנן אף כאן חייב ונחשב כמונח בארץ, לר' יהודה אף כאן פטור.
 - ב. רבא דוחה - א. יתכן שר' יהודה פטר דווקא בספינה כיון שהיא מהלכת, אבל בעציץ שעומד - יחייב.
 - ג. יתכן שרבנן חייבו רק בספינה שאין מפסיק אוויר והמים נחשבים 'ארעא סמיכתא', אבל בעציץ שמפסיק אוויר - יפטרו.
2. כיצד מיישב רב נחמן בר יצחק את הסתיירא בין הברייתות לגבי דינו של המביא גט בספינה?

בספינה שבנהרות של ארץ ישראל - לכו"ע דינו כנכתב בא"י, כיון שאינו תלוי בדין היניקה מהקרקע.

ונחלקו לגבי גט שנכתב בספינה שבים הגדול. שכבר מצינו שנחלקו התנאים לגביו אם נחשב מארץ ישראל וכפי שיבואר להלן.
3. ברייתא בענין הגבולות - כל ששופע ויורד מפסגת הרי אמנון ולפנים - ארץ ישראל, מטורי אמנון ולחוץ - חוצה לארץ, כיצד דינם של האיים שבים?
 - א. רבנן - רואין כאילו חוט מתוח מהקצה המערבי של טורי אמנון עד נחל מצרים, שהוא הגבול המערבי הדרומי של ארץ ישראל: מן החוט ולפנים - א"י, מן החוט ולחוץ - חו"ל.
 - ב. רבי יהודה - כל הים שכנגד ארץ ישראל במערבו הרי הוא כא"י אפילו עד האוקיינוס, ולמדו זאת מייטור המילה 'וגבול'...הים הגדול, וגבול זה... והאיים שעומדים צפונית או דרומית לארץ ישראל - רואין כאילו חוט מתוח מקפלוריא [עיר בראש הר ההר, הקצה הצפוני ביותר של א"י] לכיוון מערב ועד ים אוקיינוס, וכן מנחל מצרים ועד ים אוקיינוס, מן החוט ולפנים - א"י, מן החוט ולחוץ - חו"ל.

ונמצא מחלוקת, האם הים הגדול שכנגד א"י נחשב כא"י.

עוד ביארו - רבנן סברו ש'וגבול' בא לחדש שנסיך נחשבים בכלל כא"י. אך רבי יהודה סובר שלזה לא צריך פסוק.
4. שאלו את רבי חייא בר אבא: המוכר עבדו לסוריא, האם נחשב כמוכר לחו"ל, שדינו שיוצא לחירות?

ענה להם - יש לדיוק ממשנתנו - ר"מ אומר: עכו - כארץ ישראל לגיטין. משמע לענין עבדים אינה כא"י, וכ"ש סוריא שמרוחקת יותר בצפון.
5. ברייתא - בשלשה דרכים שוותה סוריא לארץ ישראל, ובשלשה לחו"ל. אלו הן?
 - א. עפרה טמא כחו"ל.
 - ב. המוכר עבדו לסוריא, כמוכר לחו"ל.
 - ג. המביא גט מסוריא לא"י - צריך לומר 'בפני' כיון שאין שיירות מצויות.
 - ד. כארץ ישראל - חייבת במעשר ובשביעית, כיון שסבר שכיבוש יחיד של דוד לצורכו, נחשב כיבוש.
 - ה. הרוצה ליכנס לה בטהרה - נכנס, ואע"פ שעפרה טמא מדובר שנכנס בשידה תיבה ומגדל.

וכפי שמצינו בברייתא מחלוקת - לגבי הנכנס לארץ העמים בשידה, האם אהל זרוק נחשב אהל לחצוץ - רבי מטמא כיון שסובר שגזרו גם על אוירה משום גושא, וריב"ז סובר שלא גזרו. ובסוריא - לכו"ע לא גזרו על אוירה.

 - ו. הקונה שדה בסוריא - כקונה בפרוארי ירושלים - לענין שמותר בשבת לומר לעכו"ם לכתוב שטר, ואע"ג שזה שבות, משום ישוב א"י לא גזרו.
6. ברייתא - עבד שהביא גיטו, וצריך לומר 'בפני' כמו באשה, וכתוב בו עצמך ונכסיי קנויין לך - נאמן לגבי עצמו, אך נכסים לא קנה, כיון שצריך שנים כשאר קיום שטרות. כיצד הדין אם כתב לו כל נכסיי קנויין לך, האם באופן שגם הוא וגם הנכסים בדיבור אחד, אפשר לחלקו לשנים?
 - א. אביי בהו"א - מתוך שקנה עצמו קנה נכסים.
 - ב. דחה רבא - כיצד קנה נכסים הרי קיום שטרות בשנים.
 - ג. אביי חזר בו - מתוך שלא קנה נכסים לא קנה עצמו.
 - ד. דחה רבא - מדוע לא נאמן על עצמו כמו בגט אשה.
 - ה. אלא אמר רבא - עצמו קנה, נכסים לא קנה. שיטת רבא מתבארת בדף הבא.